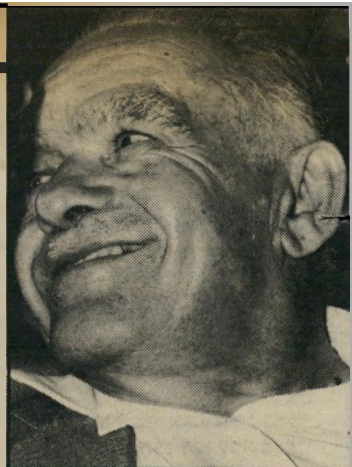

סיבוב חדש:

שמיר נגד לוי

של רגז האם יש ברשותו קלף אחר, כלשהו, נגד הבית הלבן בשנת בחירות?

יש לכך שני הסברים, שונים זה מזה, אבל לא סותרים. אנשי שמיר סבורים שגילויי-הלב של לוי הרתיח את שמיר, איש סגור ושמרני מאין כמוהו. מבחינה זאת יש דמיון רב בין ראשהממשלה ובין יריבו במחתרת, ישראל גלילי. שניהם פועלים יותר כאנשי-המוסד מאשר כמדינאים. כמעט כל נושא נחשב בעיניהם כסודי-המדינה. את הציבור יש לשמור ברגיעה. כל יוכוח או דיון, המתעורר כתוצאה ממידע "מיותר", מוזיקים מעצם טבעם.

מנטליות זאת מנוגדת לעצם מהותה של הדמוקרטיה, אבל היא מאפיינת, בלי ספק, רבים מראשי המחתרות בתקופת המנדט, וגם את מנהיגי הישוב מאותה תקופה, כולל דויד בן-גוריון. שמיר ממש יוצא מעורו בכל פעם שמודלפת ידיעה כלשהי. מיזוגו החשוני אינו יכול לעמוד במעשים כגון אלה.

הסיבה השניה נעוצה ביחסו לרודף לוי, שהוא ססוג בבזז ובשינאה אמיתיים.

הסקנדלים" התכופים של לוי, דרישותיו "המחוצפות" לתפקיד רמים (כגון שר-החץ), יומרתו לתפקיד ראשי התנועה וראשהממשלה — כל אלה מוציאים מגידרם את שמיר. יש המוסיפים לכך גם נימה ערתית, אבל לכך אין כל הוכחה ברורה.

שמיר משתמש במעמדו כראשהממשלה ובקשריו הד מיוחדים עם בלייהתיקשורת בתוקף תפקידו, כדי להכפיש ולהשפיל את לוי. מה שנבצר ממנו לעשות בתוך התנועה, עקב כוחו הרב של לוי במרכז, הוא עושה בחירה הפוליטית והציבורית הרחבה יותר.

דויד לוי רותח מעצם, אנשיו הסתוככו השבוע בכנסת, ותקפו את ראש הממשלה בגלוי. אפשר להבין לליבו, הוא אמר דברייאמת, והקט בטקטיקה המסורתית של הרום הפוליטי הרוויזיוניסטי מאז ומתמיד: להשפיע על מנהיגים זרים באמצעות תוכחות-זעם וגיוס היהודים המקומיים נגדם. גם שמיר עצמו נוקט בשיטה זו לעיתים תכופות.

מעשהההשפלה של שמיר לא יישאר ללא תשובה. הנסיגנות להרגיע את חזית שמיר-לוי עלו בתורה, והיא רותחת עתה מחדש, תחת המפודה של שיתוף-פעולה ממלכתית. חיים ברעם ■

סגן-ראשהממשלה גדי צוק, וזכה אפילו לבדל-מידע מההתרחשויות החשובות ביותר, הוא הולך לפורום מרכזי ומקשקש מהירחורי ליבו. הידיעה בעמוד השני היתה עניינית יותר, אבל כוזבת מעיקרה. כליל של דברייארגעה, שנעדרו לשכנע את הקוראים, ובעיקר את המשקיפים הפוליטיים, שאין שום בעיות מיוחדות ביחסי ישראל-ארצות-הברית. הכתב טען שושינגטון הבטיחה כי שיחות עם חוסיין ומובארכ לא יסוכם דבר העלול לפגוע בישראל (קרי, שלא תהיה, חס וחלילה, שום התקדמות לקראת שלום) וכי ארצות-הברית לא, נתקוט בשום מהלך חדש במיזרח התיכון בלא תיאום עם ישראל.

להשפיל ולהכפיש

על מה, בעצם, יצא קיצפו של שמיר? הרי גם הוא רוצה, כמו סגנו, לשמור על "יהודה ושומרון"

אבל בכישלון אף אחד לא רוצה להתחלק.

לואיס תירץ את חוסר-התיאום כ"חפזון" שבו נעשו הדברים, אבל אפילו "הנשיאים", שאינם נחשבים בקבוצת-היהודים המבריקה ביותר בארצה, לא התייחסו לכך ברצינות. הם הבינו היטב שלוי העלה נקודה אמיתית וכאוהב, מבחינתם ומבחינת ממשלת ישראל. הם התפזרו בתחושה קשה ביותר.

יצחק שמיר רתח מזעם, מקרביו ציינו שהוא היה על סף עימות גלוי עם סגנו, ורק המצב העדין בתוך תנועת-החרות מנע התפרצות של ממש. ראשהממשלה בחר, לעומת זאת, בצעד בלפי סגנו.

כראיון שהעניק למקורבו "הפריץ" שמיר את טענותיו של לוי, גרס שהוא קיבל הבטחות מפורשות שכל צעד שתעשה ארצות-הברית, הן כלפי מצריים-ירדן, הן בנושא לבנון, יתואם עם ישראל.

דויד לוי לא ישתוק!

אחד מבכירי אנשיו של דויד לוי אמר להעולם הזה, בעת הכנת כתבה זאת, את הדברים הבאים: דויד לוי לא ישתוק. הוא שומר המון דברים בבטן שלו. סבור שהיחס אליו נובע מסיבות, שמוטב שלא לדבר עליהן. הוא שומר לעצמו את הזכות להגיב, בעיתוי נוח לו. אחרי שרץ בגלוי לפני כחודשיים, קיבל דויד הבטחות רבות. הן לא קויימו בדרך כלל. שמיר הוא ראשהממשלה לא רע, אבל אין לו כל קשר לתנועה. הכל נעשה באמצעות רוני (ח"כ רוני מילוא) שזה עתה הוריד לטמיון מיליוני דולר בהרפתקת שבעון הליכוד. יומן השבוע" לסגן ראש הממשלה יש מהלכים רבים כמובן. אבל לא יתכן שרק אנתון וגם שמיר, כשהוא יתחיל באמת לדבר, יעדרו אמות-הסיפון. והוא עלול, בנסיבות מסויימות, לצאת בקריאה לחברי-חרות להתלכד סביבו, אפילו לפני הבחירות.

שמיר יכול היה למנוע התמודדות לקראת הבחירות הבאות. אפילו אריק (השר אריאל שרון) לא התכוון ברצינות לרוץ כבר עכשיו. אבל ההתנרות של שמיר ואנשיו בדויד לוי, המזימה שלהם לנשל את מיכה רייסר ממחלקת-האירגון, העלה להם ביוקר רב. בגינה בתנועה כולה? זה חמור. כמובן, אבל לא יתכן שרק אנתון נעשה את השיקול הזה. מילוא מנסה למנוע את האיחוד עם "לעם", כי הוא מפחד מ"ח"א הוד אולמרט. אז מי כאן עושה שיקולים תנועתיים?

הימים של מנחם בגין נגמרו. יש, אולי, סמכות בתוך הקאבינט, אבל אין שום אוטוריטה מוכרעת בתנועה. גם אם בגין יתעורר, זה לא זה. בעיני עדות-המיזרח, קשה להציל את קרנו של אדם שהתמוטט. זהו סוף הסיפור עם בגין.

ל תכן שלוי איננו מצטיין בעורף טאקט, וגם התוכן הפוליטי של נאומו, שהוקדש ברובו לצורך "לשמור על שטח-ימולרת", היה עשוי להביא כמה מאהדיו במחנה היוני לידי התפכחות. לוי גם סטה מעמדתו הפרר אמריקאית המסורתית, שאותה הפגין לאורך כל מלחמת לבנון.

לקשקש מהירהורי-לב

הסיבה לכך ברורה לחלוטין, ואין לה כל קשר עם "הנשיאים" האומללים, שנאלצו לשמוע גם הרבה נאומים אחרים במהלך הוועידה. נאומו של לוי היה עוד יריה אחת במאבק על נשמתם של חברי מרכז-חרות ותומכיהם כסניפים. גם אם יאלץ לוי לשתף פעולה עם שרון, ההתחרות ביניהם עדיין קיימת. הם משחקים כאותו המיגרש, ובאותם הכלים. לוי לא יוותר על כתר מיישבי-הגדה (והוא אומנם עושה זאת), והוא יטפס על כל עץ גבוה, כדי להוכיח את הפטריוטיזם הנלהב שלו.

אבל כל דברי הביקורת האלה אינם משנים את העובדה הפשוטה, שהחלק הדיווחי בנאומו של לוי היה אמת לאמיתה. אין ספק שהאמרי-קאים לא ישתפו את ישראל בהחלטתם לפנות את בירות. כל משקוף בושינגטון גם ירדע להעריך את משמעות הצעדים האחרונים של ממשלת-ירדן בלפי המלך חוסיין והנשיא חוסני מובארכ. ארצות-הברית הבינה שכל הרפתקת לבנון נגמרה בכישלון חרוץ, ושיש לשנות את המדיניות באזור. באורח הדרגתי, אבל בהחלט משמעותי.

מסי-השפתיים לקמפ-דייויד אינו יכול לשנות את משמעות האירועים האחרונים בבירת ארצות-הברית. רגן הפגין, קבל עם ועולם, שיש לו עוד ידידים במרחב, נוסף על ישראל. הוא גם ביקש להאריך את יוקרתה של מצריים, אחרי שסוריה יצאה כמנצחת הבלעדית ממלחמת-היעוועים של שרון (ראה הנדון). כל צעדיה של ארצות-הברית הן חרצניים, כדיוק כפי שטען דויד לוי.

השגריר האמריקאי, סמואל לואיס, אישר את דבריו של לוי בנאום שנשא באותו פורום. הוא הבטיח, אומנם, יתר תיאום בעתיד, במילים לא הכיברורות, אבל העובדות נשארו כענין. הכישלון הצבאי והפוליטי הנורא בלבנון מלווה עתה גם בכתף קרה" של ארצות-הברית.

שרי-החץ הקודם, אלכסנדר הייג, רצה אומנם לקחת חלק בהצלחות" של שרון בלבנון,

ב אמצע השבוע שעבר זימן אליו ראשהממשלה, יצחק שמיר, את אחד העיתונאים המקורבים אליו ביותר. יוזמתו של שמיר הניכה שתי ידיעות בולטות בצהרון נפוץ.

צעד כזה של ראשהממשלה הוא די שיגרת, ומאפיין את כל הרמוקרטיות בעולם. כתב מריני וזכה ביחס מועדף, מקבל לעיתים מזומנות ידיעות בלעדיות, ומשרת, כתמורה, את האינטרסים הפוליטיים של מיטיבו. הידיעה שמסר שמיר עסקה בנושא-חץ ראשון במעלה: יחסי ישראל-ארצות-הברית, גם ככך לא חרג האיש מהשיגרה. סוגייה זאת עומדת במרכז המאמץ הדיפלומטי הישראלי, עד כדי הונחה תמוהה של יעדים אחרים במדיניות-החץ.

אלא שבכך תם אופייה האפור של השיחה בין שמיר והכתב המדיני הבכיר. דבריו של ראשהממשלה, שצוטטו בצהרון כתורת משה מסיני, הצטיינו בשתי תכונות בולטות: הם היו כובנים מעיקרם; והם נועדו לצורכי פנים, ולא לשיפור מצבה של ישראל בזירה הבינלאומית.

דברי הכוזב של שמיר ביקשו לשרת מטרה אחת בלבד: לפגוע, בעצם לקעקע, את אמניונו של סגנו, שרי-הבינוני והשיכון דויד לוי.

לוי היה האיש שירה את היריה הראשונה בקרב המתחרש בין שני האישים. בנאום נלהב, יש אומרים הנשיאים של האירגונים היהודיים בארצות-הברית, יצא לוי בהאשמות קשות נגד ממשלת רונאלד רגן. לוי טען שארצות-הברית איננה מתאמת את פעולותיה עם ישראל. היא הוציאה את הנחתים באורח חרצני, הפקירה את בירות ל"אויב" (רוב הישראלים, המקשיבים לסירוגין לאריאל שרון ולמשה ארנס, אינם בטוחים עוד מיהו, בעצם, האויב), ונחת לאיטה את הסכמי קמפ-דייויד, עלולה לנתק את "יהודה ושומרון" מישראל. לוי אף האשים את רגן בפייסנות כלפי סוריה, התפאר שישראל היא "עצמאית" ותשכיל לנהל את ענייניה בלי להתיעץ עם וושינגטון. בין השאר טען סגן-ראשהממשלה שכל מה, שעושה ארצות-הברית הוא הענקת תמיכה צבאית וכלכלית לישראל.

רבים ראו באורח הצנת-הדברים חוסר-טאקט מסויים, שכן הנשיאים שהתאספו במלון הילטון בירושלים מופקדים בדיוק על נושא זה — השגת תמיכה המאפשרת לישראל לבצע את מדיניותה, לטוב או לרע. רבים מהם ראו בדבריו של לוי כפיות-טובה ועלכון קשה.

התלפון הקשות שניהלו איתו חבריו מישראל.

ואם לא די בכך, הרי בערב ההצבעה הופץ ברזז נגד קליינר, שלא החמיא לו כלל וכלל.

הכרוז הופץ על-ידי פורשי סניף צפון תל-אביב של חרות, שבראשו עומד עתה דויד אפל. לפניו כיהן קליינר בתפקיד.

בכרוז צוטט קטע מכתבה שהופיעה בשבועון אנשים לפני יותר משנתיים. שמו של קליינר נקשר לזויפים שנערכו לרשימת מועמדי חרות (המשך בעמוד 51)

עתה כבר ספרו קליינר ואנשיו שוב את הקולות הנטווחים שלהם. לרוגזם הרב, התברר ששיים אינם נוכחים.

ח"כ רייסר נסע ללוס-אנג'לס, כדי לאסוף שם כספים לפרוייקט היקב, שהוא עדיין מטפל בו. הוא לא האמין שחברו יפסיד, ולכן העדיף שלא לחזור. השני היה ראובן שלום, עוזרו של שריהעל לענייני כלכלה, יעקב מרידור, השניים שוהים כבר כמה שבועות בניו-יורק ומחפשים נגרות משקיעים שיסכימו לכוא לארץ ולהשתתף בפרוייקט המטרופ החדש של מרידור — ועידת המיליארדרים. שלום סירב לשווב ארצה, על אף שיחות

הצהרה בעניין זה כפורום אחר, זמן קצר לפני כן.

מלקקים את הפצעים

יום רביעי, בכנסת, חשכו עיניו של קליינר. שמיר אץ לענות לשאלתא רחופה של ח"כ האופוזיציה, שבח וייס, בעניין רומה. ההצעה לסדר, שהועלתה אחר-כך, נענתה בירי שילנסקי כנציג מישרד ראש הממשלה. אנשי לוי הבינו ששמיר הכריז עליהם מלחמה.

שאמרו להיות מאורש על-ידי החברים האמריקאים — לקי, קליינר, שהיה בטוח בניצחונו, העדיף בחיזות מייד. סמוך לבחירות נפגש קליינר עם שמיר, והסביר לו שהמאבק אינו בין מחנות, ושלדעתו הוא מתאים יותר לתפקיד בגלל ניסיונו וחזונו.

קליינר ביקש להגיש הצעה לסדר היום של הכנסת, ליום רביעי, וביקש שראשהממשלה ישיב עליה. הנושא: פתיחת שערי בריית-המעצות ליציאת יהודים, ושינוי מערכת-היחסים בין ישראל והרוסים, בעיקבות חילופי השליטים שם. שמיר ביקש שלא לענות על כך בטענה שהוא כבר מסר

יומיים לפני הבחירות התכנס בית-הדין של חרות הצה"ר, גוף שלא התכנס מעולם למטרה דומה. שברכב ישב עורך-הדין יעקב לרר, שותפו למישרד הפרקליטים של רוני מילוא. ההרכב המפתיע החליט לפסול שלושה מצביעים, שניתן להם להצביע כסיבוב הקודם. השלושה, שנפסלו מטעמים פורמליים, אפילו לא זומנו, כדי להציג את טענותיהם בפני בית-הדין, ועל פסילתם נודע להם רק סמוך למועד ההצבעה. קליינר, ששמע על הפסילה, התנגד להוצאת צרמניעה לקיום הבחירות, משום שאז היה נרחה המינזי —